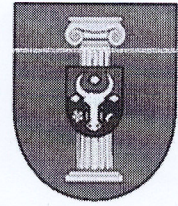

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 153/21**

mun. Chișinău

28 martie 2022

Inspectorul principal de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI), Natalia IVANOV, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Popa Olga, IDNP – [REDACTED], a.n. [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], șef adjunct al Direcției Educație Ungheni (în continuare – șef adjunct DE Ungheni), în temeiul art. 35 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a întocmit prezentul act de constatare, prin care -

A CONSTATAT:

La data de 29.11.2021 în cadrul ANI a fost înregistrată sesizarea Direcției Generale Teritoriale “Nord” a Centrului Național Anticorupție (cu materialele atașate), nr. 11527 (nr. de înregistrare în cancelaria ANI), prin care se invocă eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Popa Olga, șef adjunct DE Ungheni.

În aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din *Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cod atribuit – 20210221014.

Potrivit sesizării, dna Popa Olga ar fi admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese prin emiterea/semnarea în perioada 28.12.2018-25.07.2019 a ordinelor în privința propriei persoane prin care și-a stabilit suplimente salariale în mărime de 50% din salariul tarifar. Subsecvent, s-a solicitat inițierea controlului privind verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către persoana prenotată.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate, în termen de 30 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut s-a stabilit că, sesizarea corespunde cerințelor prevăzute de art. 75 din Codul Administrativ.

Conform art. 85 alin. (3) al *Codului administrativ al RM*, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din *Codul administrativ al RM*, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În vederea stabilirii statutului juridic a dnei Popa Olga prin prisma cadrului legal incident declarării averii și intereselor personale, inspectorul de integritate a accesat datele conținute în sistemul informațional e-Integritate, identificând declarațiile de avere și interese personale depuse de către dumneaei în perioada 2016-2021 în calitate de șef adjunct al DE Ungheni.

Astfel, s-a constatat că dna Popa Olga deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu prevederile art.3, alin.(1), lit. e) al *Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale* – conducător adjunct al organizației publice.

Dat fiind faptul că din sesizare nu era clară legătura cauzală între funcțiile deținute de dna Popa Olga în cadrul DE Ungheni și actele administrative semnate de aceasta, la data de 08.12.2021, în temeiul art. 19, lit. b) și art. 20 lit. b) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prin demersul nr. 04-21/7238 inspectorul de integritate a solicitat DE Ungheni un set de documente care ar contribui la elucidarea speței.

La data de 17.12.2021 în cancelaria ANI a fost înregistrat **răspunsul DE Ungheni**, nr. 12287, la care au fost anexate următoarele documente relevante examinării prealabile a sesizării:

- Decizia Consiliului raional Ungheni „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a DE Ungheni”, nr. 7/1 din 24.09.2015;
- Fișa postului șefului adjunct al DE Ungheni;
- Ordinul DE Ungheni „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Secției Management al Curriculumului și Formare Profesională Continuă (SMCFPC)”, nr. 536 din 03.11.2017;
- Fișa postului șefului SMCFCP;
- Ordinele: nr. 31 din 22.03.2019, nr. 52 din 24.04.2019, nr. 71 din 28.05.2019 și nr. 142 din 24.06.2019 „Cu privire la stabilirea suplimentului pentru cumularea atribuțiilor de bază cu atribuțiile unei funcții vacante”;
- Acordul dnei Popa Olga din 02.08.2021 cu privire la reținerea supraplăților salariale;
- Nota șefului DE Ungheni privind reținerea plăților din salariul dnei Popa Olga.

Conform Regulamentului de organizare și funcționare a DE Ungheni, această subdiviziune creată de Consiliul raional Ungheni are calitate de persoană juridică.

Potrivit Dispoziției președintelui r-lui Ungheni, nr. 527-02/3-2 din 28.12.2018, în perioada 28.12.2018-24.07.2019, dna Popa Olga, șef adjunct al DE Ungheni a exercitat atribuțiile funcționale ale șefului direcției prenotate, dispunând de dreptul de semnătură pe documentele financiar-bancare.

SMCFPC este o subdiviziune a DE Ungheni, aspect statuat în Regulamentul de organizare și funcționare a acestei secții. Corelativ, șeful SMCFCP este subordonat șefului DE Ungheni.

Totodată, la data de 08.12.2021, prin demersul nr. 04-21/7240, inspectorul de integritate a solicitat Direcției Teritoriale Inspectare Financiară Ungheni copia Raportului cu privire la inspectarea financiară complexă a DE Ungheni pentru perioada 2017-2020, document care a fost înregistrat în cancelaria ANI cu nr. 12185 din 15.12.2021.

Răspunsul recepționat de la **Direcția Teritorială Inspectare Financiară Ungheni**, denotă faptul că, pe lângă funcția de șef adjunct al DE Ungheni, admițând încălcarea unor acte normative, dna Popa Olga a mai cumulat și funcția temporar vacantă de șef al SMCFCP, pentru care, în perioada 22.03.2019-24.06.2019 a semnat acte administrative care vizau propria persoană.

Astfel, examinând documentele enumerate mai sus, inspectorul de integritate a stabilit faptul că dna Popa Olga a emis și semnat 4 acte administrative (ordine) prin care și-a autodesemnat suplimente de 50% din salariul tarifar pentru cumularea funcției de șef adjunct al DE Ungheni cu cea de șef al SMCFCP.

La 20.12.2021, dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate a existenței unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, în conformitate cu prevederile art. 31 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prin

procesul-verbal nr. 1260/21, în privința dnei Popa Olga, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-21/7423 din 20.12.2021, recepționată la adresa de e-mail [REDACTAT], dna Popa Olga a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, fapt confirmat de dumneaei.

Prin scrisoarea nr. 04-21/7433 din 20.12.2021, inspectorul de integritate a informat și autorul sesizării referitor la inițierea controlului prenotat.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1) lit. b), art. 33, alin. (6) și art. 37, alin. (4) din *Legea nr. 132/2016*, au fost solicitate CR Ungheni (solicitarea nr. 04-21/170 din 12.01.2022) informații și documente necesare desfășurării controlului, după cum urmează:

1. Declarațiile cu privire la conflictele de interese, declarate în perioada martie - iunie 2019 de către dna Popa Olga, apărute odată cu necesitatea emiterii/semnării Ordinilor referitoare la stabilirea suplimentului pentru cumularea atribuțiilor de bază cu atribuțiile unei funcții vacante;
2. Deciziile/soluțiile oferite de către CR Ungheni dnei Popa Olga drept urmare a declarării conflictelor de interese în privința propriei persoane;
3. Extrasele din Registrul conflictelor de interese ținut de CR Ungheni (relevante pct. 1 și 2).

Prin **răspunsul CR Ungheni**, nr. 529 din 25.01.2022, s-a constatat faptul că dna Popa Olga nu a depus careva declarații de conflicte de interese la emiterea celor 4 acte administrative.

Astfel, din materialul probator administrat în cadrul desfășurării controlului, inspectorul de integritate a stabilit:

-Prin Decizia CR Ungheni, nr. 8/2 din 27.12.2018, dna [REDACTAT] (șef al DE Ungheni) a fost aleasă în funcția de vicepreședinte al r-lui Ungheni;

-Prin Dispoziția președintelui r-lui Ungheni, nr. 527-02/3-2 din 28.12.2018, dna Popa Olga, șef adjunct DE Ungheni a fost împuternicită în vederea exercitării funcției de șef DE Ungheni, pe perioada suspendării raporturilor de muncă ale dnei [REDACTAT];

-Prin Ordinele: nr. 31 din 22.03.2019, nr. 52 din 24.04.2019, nr. 71 din 28.05.2019 și nr. 142 din 24.06.2019 „Cu privire la stabilirea suplimentului pentru cumularea atribuțiilor de bază cu atribuțiile unei funcții vacante”, dna Popa Olga și-a autodesemnat 50% din salariul tarifar pentru cumularea funcției de șef SMCFFPC.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-21/1091 din 25.02.2022, aviz de recepție DS8006190813AS din 11.03.2022, dna Popa Olga a fost invitată la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

În **punctul său de vedere**, înregistrat în cancelaria ANI cu nr. 2250 din 24.03.2022, dna Popa Olga a indicat următoarele: „Subsemnata, Popa Olga, șef adjunct Direcție Educație Ungheni, am îndeplinit suplimentar atribuțiile de serviciu ale șefului secției MCFPC, conform Regulamentului de organizare și funcționare a Secției Management al Curriculumului și Formare Profesională Continuă (MCFPC), aprobat prin Ordinul DE Ungheni nr. 536 din 03.11.2017, primind supliment salarial pentru realizarea sarcinilor, în limita economiei de mijloace din fondul de salarizare al unității, conform art. 24 al. 1) din *Legea 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*. Acest supliment l-am primit în perioada 2017-2020 (cu excepția perioadei concediului de maternitate și de îngrijire a copilului). În perioada decembrie-iunie 2019, am activat în calitate de șef adjunct direcție. Șefa Direcției Educație Ungheni în perioada decembrie-iunie 2019 a activat în funcție de demnitate publică în calitate de vicepreședinte al raionului Ungheni. Din motivul inducerii în eroare de către persoana cu atribuțiile în domeniul resurselor umane am semnat ordinele cu privire la suplimentul salarial. Ulterior, în urma controlului efectuat de către inspecția financiară, am fost informată despre încălcare. De aceea, având ca scop remedierea neîntârziată a situației, la

02.08.2021 am semnat acordul personal privind reținerea din salariul lunar a sumei constatate ca fiind achitată neregulamentar. La moment a fost restituită suma de 12521,09 lei”.

Apreciera inspectorului de integritate.

În conformitate cu prevederile art. 6 lit. b) și c) din *Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016*, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, cât și constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași *Lege*, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Potrivit art. 31 din *Legea integrității, nr. 82 din 25.05.2017*, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

Principiile de evitare a conflictelor de interese și categoriile conflictelor de interese precum și modul de declarare și soluționare a acestora sunt aspecte reglementate la art. 11-14 al *Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*.

Potrivit art. 2 din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*:

conflictul de interese - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

interesul personal - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Art. 12 alin. (3) din legea citată supra, stipulează: conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Din definiția menționată, remarcăm că conflictul de interese real include două componente: a) participarea subiectului declarării la luarea unei decizii - această condiție este îndeplinită atît atunci cînd decizia depinde exclusiv de voința funcționarului în cauză, cît și atunci cînd acțiunea funcționarului respectiv este doar o verigă din procesul de luare a deciziei, el reprezentînd, în situația dată, o parte a unui organism colectiv care decide prin vot și b) existența unui interes personal material - această condiție este îndeplinită atunci cînd funcționarul sau o persoană apropiată acestuia obține un beneficiu de pe urma deciziei luate. Așadar, pentru a se afla într-un conflict de interese, subiectul declarării trebuie să ia parte la luarea unei decizii, sau să-și asume integral luarea unei decizii/emiterea unui act administrativ care să îi influențeze un interes personal material.

La caz, art. 12 alin. (4) lit. a) și b) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* o obliga pe dna Popa Olga să informeze imediat organul ierarhic superior (raportat la speță – CR Ungheni), dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se afla și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul

administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Subsecvent, art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevedea că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Conform art. 14, alin. (3) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dnei Popa Olga, i-a fost interzisă întreprinderea oricărei acțiuni în sensul emiterii/semnării în nume propriu a celor 4 Ordine “Cu privire la stabilirea suplimentului pentru cumularea atribuțiilor de bază cu atribuțiile unei funcții vacante”, cu excepția abținerii.

Art. 14, alin. (4) a legii prenotate stipulează expres că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea de luare a deciziilor.

Potrivit materialelor acumulate la dosarul de control s-a stabilit faptul că, dna Popa Olga a emis în privința propriei persoane 4 Ordine „Cu privire la stabilirea suplimentului pentru cumularea atribuțiilor de bază cu atribuțiile unei funcții vacante” (acte administrative) după cum urmează: Ordinul nr. 31 din 22.03.2019, Ordinul nr. 52 din 24.04.2019, Ordinul nr. 71 din 28.05.2019 și Ordinul nr. 142 din 24.06.2019, ignorînd prevederile cadrului legal în materie de declarare și soluționare a conflictelor de interese, fapt prin care a admis consumarea acestora.

Aflată în situația celor 4 conflicte de interese, dna Popa Olga era obligată să le trateze prin acceptarea responsabilității pentru identificarea intereselor personale, reieșite din caracterul patrimonial/material ale actelor administrative care vizau propria persoană, care era în conflict cu îndatoririle sale ca șef adjunct al DE Ungheni, precum și prin acceptarea responsabilității de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictelor de interese în care se afla. Or, necesitatea evitării conflictelor de interese de către subiecții declarării averilor și intereselor personale reprezintă, pe bună dreptate, o normă de conduită a acestora.

În acest sens, unica conduită legală a subiectului controlului era să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, CR Ungheni, că este afectată de conflicte de interese în exercitarea funcției deținute.

Totodată, dânsa urma să aștepte reacția organului ierarhic superior fără a se implica în procesul de emiterie/semnare a celor 4 acte administrative care vizau propria persoană.

La caz, din punctul de vedere prezentat de subiectul controlului, inspectorul nu identifică probe concrete, pertinente și concludente care ar demonstra că dna Popa Olga a informat CR Ungheni despre situațiile de conflicte de interese în care s-a aflat și nici probe care ar demonstra că tratarea și soluționarea acestor conflicte de interese a avut loc în modul prevăzut la art. art. 12 alin. (4)-(5) și art. 14 alin. (3)-(4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, la data emiterii/semnării actelor administrative litigioase ce vizau propria persoană.

Examinînd punctul de vedere al subiectului controlului în partea ce ține de afirmația precum că “*am îndeplinit suplimentar atribuțiile de serviciu ale șefului secției MCFPC, conform Regulamentului de organizare și funcționare a Secției Management al Curriculumului și Formare Profesională Continuă (MCFPC), aprobat prin Ordinul DE Ungheni nr. 536 din*

03.11.2017, privind supliment salarial pentru realizarea sarcinilor, în limita economiei de mijloace din fondul de salarizare al unității, conform art. 24 al. 1) din Legea 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar” inspectorul de integritate reține următoarele:

În concordanță cu pct. 2 și 4 al Regulamentului de organizare și funcționare a DE Ungheni, aprobat prin Decizia CR Ungheni, nr. 7/1 din 24.09.2015, DE Ungheni este o subdiviziune a CR Ungheni, având statut de persoană juridică. Subsecvent, conform pct. 18 și pct 19 4), 7) și 8) din documentul prenotat statuiază faptul că șeful direcției este responsabil de întreaga activitate a acestei instituții, organizează activitatea și stabilește atribuțiile personalului direcției, numește în funcții publice, modifică, suspend și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale funcționarilor publici din subordine, asigură realizarea procedurii de evaluare a performanțelor personalului direcției determinând măsurile de stimulare sau de sancționare a salariaților. La caz, pct. 22 din Regulamentul prenotat stabilește că, în caz de absență temporară motivată, atribuțiile șefului direcției sunt exercitate de șeful adjunct al acestei entități, sau după caz, de un alt angajat al direcției.

Conform Fișei postului, șeful adjunct al DE Ungheni, reprezintă o funcție publică de conducere, acesta asigurând inclusiv conducerea activității secției MCFPC.

Potrivit pct. 2 al Regulamentului de organizare și funcționare a secției MCFPC, aprobat prin Ordinul nr. 536 din 03.11.2017, această secție este o subdiviziune a DE Ungheni fiind subordonată direct șefului adjunct al DE Ungheni.

Conform Fișei postului, șeful secției MCFPC reprezintă o funcție publică de conducere. Acesta conduce activitatea subdiviziunii, coordonează și evaluează activitatea angajaților subdiviziunii, înaintează propuneri șefului DE Ungheni privind stimularea angajaților secției raportându-i direct șefului DE Ungheni și șefului adjunct al acestei direcții.

Prevederile art. 24 alin. (3) și (4) al *Legii 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar* stipulează expres faptul că nu se permite personalului cu funcții de conducere și corpului profesoral cumularea atribuțiilor altor funcții în orele lor de program, cu excepția cazurilor stabilite de prezenta lege cât și faptul că nu se plătesc suplimente pentru executarea de către locuitorii titulari a obligațiilor funcțiilor de conducere vacante sau temporar absente. Acest aspect este susținut și în Raportul cu privire la inspectarea financiară complexă a DE Ungheni pentru perioada de activitate 01.07.2017-31.12.2020 prezentat de Direcția Teritorială Inspectare Financiară Ungheni, anexat la materialele dosarului de control. La caz, Direcția Teritorială Inspectare Financiară Ungheni a stabilit că cele 4 Ordine “Cu privire la stabilirea suplimentului pentru cumularea atribuțiilor de bază cu atribuțiile unei funcții vacante” au fost emise ilegal, cu încălcarea prevederilor *Legii 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*.

Astfel, se constată că, pe lângă faptul că dna Popa Olga a încălcat cadrul legal sub aspectul sistemului de salarizare, aceasta nu s-a conformat nici cadrului legal în materie de respectare a conflictelor de interese. Or, autoaprecierea capacităților și aptitudinilor profesionale în mod arbitrar, automat părtinitor, care au generat autodesemnarea de către dna Popa Olga a suplimentelor nu constituie altceva decât luarea unor decizii cu caracter financiar/patrimonial în privința sa, îndubitabil îndreptate pentru a-și îmbunătăți bunăstarea financiară, care au servit drept temei pentru achitarea propriu-zisă de către angajatorul său a sumelor de bani pe care dumneaei le-a solicitat prin ordinele semnate în privința propriei persoane, contrar exigențelor legale. La caz, inspectorul de integritate subliniază faptul că, chiar și în situația în care subiectul controlului ar fi emis aceste acte administrative în strictă concordanță cu prevederile *Legii 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*, aceasta nu ar fi fost scutită de respectarea exigențelor *Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* de fiecare dată când era pusă în situația de a lua decizii, mai ales cu caracter patrimonial/material în privința propriei persoane. Mai mult ca atât, conform rigorilor legii precitate, în calitate de conducător al unei entități publice (DE Ungheni), dna Popa Olga avea obligația să ofere

subalternilor săi exemplul propriu de respectare a interesului public și de neadmitere a incidentelor de integritate în activitatea profesională. Or, într-o ordine logică de idei, desprinsă din cadrul legal pertinent speței date, interesele personale patrimoniale/materiale nu pot concura cu exercitarea imparțială a funcției.

Subsecvent, inspectorul de integritate menționează faptul că normele legale care reglementează comportamentul subiectului în materie de conflicte de interese reprezintă în sine norme imperative sau categorice adică cele de la dispoziția cărora nu se admite nici o derogare, sub sancțiune. Or, prin instituirea acestora legiuitorul nu a lăsat la discreția subiecților declarării latitudinea de a-și alege comportarea în ipoteza dată.

Se reține că, în partea a doua a punctului de vedere exprimat, subiectul controlului recunoaște faptele ilicite, comunicând faptul că *“Din motivul inducerii în eroare de către persoana cu atribuțiile în domeniul resurselor umane am semnat ordinele cu privire la suplimentul salarial. Ulterior, în urma controlului efectuat de către inspecția financiară, am fost informată despre încălcare. De aceea, având ca scop remedierea neîntârziată a situației, la 02.08.2021 am semnat acordul personal privind reținerea din salariul lunar a sumei constatate ca fiind achitată neregulamentar. La moment a fost restituită suma de 12521,09 lei”*. Or, în cadrul controlului, inspectorul de integritate a recepționat și a examinat Acordul dnei Popa Olga, adresat DE Ungheni, aceasta recunoaște achitarea necuvenită a sumei de 84 818, 26 lei constatate în cadrul inspectării financiare, acceptând reținerea parțială a acestor mijloace financiare din quantumul salariilor care urmează să-i fie achitate acesteia, pînă la reținerea totală a sumei prenotate.

În context, încercările dnei Popa Olga de a-și justifica acțiunile ilicite, raportate la cadrul legal care guvernează speța nu pot fi reținute în totalitate de către inspectorul de integritate urmînd a fi respinse parțial din motiv că sunt nefondate și poartă un caracter declarativ.

Studiind materialele dosarului de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, **inspectorul de integritate concluzionează** că dna Popa Olga, șef adjunct DE Ungheni, nu a declarat și nu a soluționat prin abținere 4 conflicte de interese, manifestate prin emiterea a celor 4 Ordine “Cu privire la stabilirea suplimentului pentru cumularea atribuțiilor de bază cu atribuțiile unei funcții vacante”, prin ce a încălcat dispozițiile art. 12 alin. (4)-(5) și art. 14 alin. (3)-(4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, deoarece nu a luat măsuri pentru a proteja corectitudinea procesului de emitere a actelor administrative, nu a declarat în scris și nu a soluționat prin abținere conflictele de interese reale în care se afla și a admis consumarea acestora.

Se reține că la data de 29.10.2021 au fost operate și publicate în Monitorul Oficial nr. 264-265 modificări în *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, cu considerarea prevederilor noii legi în partea ce ține de sancțiunile aplicate.

Astfel, ca urmare a modificărilor și completărilor operate în actele normative prenotate, art. 23 alin. (4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* statuiază că fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă

controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași *Lege*, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională, sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică.

De asemenea, potrivit art. 39 alin. (2) *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate subliniază că a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale, deși aflate înafara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, dna Popa Olga nu se regăsește în lista subiecților declarării acțiunile cărora au mai constituit anterior obiect al procedurilor de control, nu au fost stabilite și alte acte administrative emise în privința propriei persoane sau a persoanelor apropiate cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, subsecvent nefiind posibil identificarea prejudiciului adus interesului public. Or, dumneaei deja a început procedura de returnare a mijloacelor financiare autodesemnate contrar cadrului legal pertinent. Din aceste considerente, inspectorul de integritate consideră excesivă aplicarea măsurilor de încetare a raporturilor de muncă ori serviciu a subiectului controlului corelată cu aplicarea interdicției de ocupare a funcției publice sau de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani, în cazul subiectului supus controlului.

Ținând cont de cele menționate în prezentul act, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37-39 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, art. 12,14,15 și 23 din *Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, inspectorul de integritate,-

A DECIS:

1. Se constată că dna Popa Olga, exercitând funcția de șef adjunct DE Ungheni, avînd interes personal patrimonial, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese apărute la emiterea a 4 acte administrative: Ordinul nr. 31 din 22.03.2019, Ordinul nr. 52 din 24.04.2019, Ordinul nr. 71 din 28.05.2019 și Ordinul nr. 142 din 24.06.2019, fapt prin care a admis consumarea acestora.

2. Se aduce la cunoștința dnei Popa Olga actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector principal de integritate
al Inspectoratului de Integritate ANI**

Natalia IVANOV